

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Tavoitteena osaaminen ja verkostot, vipuvartena ohjelmarahoitus

Elinvoimaisia alueita kansainvälisellä yhteistyöllä
27.11.2025

■ RAHOITUS

Moni yritys ei tartu EU-rahaan, joka toisi vauhtia kasvuun

Mailla Komonen
talouselämä@jallomedia.fi

EU jakaa merkittäviä rahoituksia yritysten kasvuun ja kansainvälistymiseen. Moni suomalaisyritys ei kuitenkaan tartu mahdollisuuksiin.

EU:n innovaatiotuet voivat antaa ratkaisua vauhtia oikealla hetkellä.

Kvanttiteknologiaa kehittävä SemiQon sai EU:n EIC Accelerator -ohjelmasta vuonna 2024 yhteensä 17,5 miljoonan euron rahoituksen: 2,5 miljoonaa suoraa avustusta ja 15 miljoonan euron sijoitusosuuden

maissa ja Ruotsissa ollaan meitä aktiivisempia.

CURIFYLABSIN TOIMITUSJOHTAJA Charlotta Topelius kertoo EIC-rahoituksen mahdollistaneen merkittävän harppauksen tuotekehityksessä. Yrityksen kehittämän teknologian avulla apteekit voivat valmistaa yksilöllisiä lääkkeitä 3D-tulostamalla potilaille, joille massalääkkeet eivät sovi.

"Aiemmin uuden potilaskohtaisen valmisteen markkinoille saaminen kesti puoli vuotta. Nyt siihen menee vain neljä viikkoa", Topelius sanoo.

Rahoitus mahdollisti myös pilotoinnin ennen laajempaa skaalaamista.

Myös SemiQonin tutkimusjohtaja Mika Prunnilan mukaan kohdennettu rahoitus

BUSINESS FINLANDIN HOLMBERG muistuttaa, että hakukriteeristöt ovat usein salaisia. Hänköön tulee kuitenkin olla innovatiivinen.

Tän kannustaa yrityksiä hakeutumaan ensin mukaan partnereiksi, esimerkiksi tutkimuslaitosten kautta.

Myös SemiQonin Lehtinen ja Prunnila näkevät tämän hyvänä reittinä. SemiQon on vuonna 2023 VTT:tä irtaantunut yritys.

"Yleensä akatemiassa suhtaudutaan hyvin myönteisesti yritysyhteistyöhön, jos tutkimusintressit vain kohtaavat", Lehtinen kertoo.

Prunnila kuvaa, että yhteistyö laajemmissa konsortioissa tuo käyttöön tutkimusresursseja, joita yrityksillä itsellään ei ole. Yhteistyön kautta syntyy uusia ideoita ja verkostoja.

Herningin julistus 12.9.2025

- Herningin julistus on osa EU:n tavoitetta rakentaa vahvaa eurooppalaista koulutusalueita ja vastata nopeasti muuttuvan työelämän tarpeisiin.
- Se on laadittu laajassa yhteistyössä jäsenvaltioiden, työmarkkinaosapuolten ja koulutuksen asiantuntijoiden kanssa.
- 13 päätavoitetta vuosille 2026-2030
 - Vetovoivaimen ja osallistuva ammatillinen koulutus, jolla parannetaan kilpailukykyä ja osaamista (vihreä ja digitaalinen siirtymä, osaava työvoima).
 - Ennakoiva ja joustava koulutusjärjestelmä, joka tukee jatkuvaa oppimista ja osaamisen uudistamista sekä mahdollistetaan sosiaalinen osallisuus
 - Työelämälähtöisyys ja työpaikalla tapahtuvan oppimisen vahvistaminen
 - Edistetään rajat ylittävää oppimis- ja opetusmahdollisuuksia

TULOSSA 2026: Eurooppalainen ammatillisen koulutuksen strategia

- Esitetty Von der Leyenin politiikkaohjelmassa sekä Osaamisunionissa, tavoitteena antaa se vuoden 2026 aikana ulottuen vuoteen 2030
- Strategian tavoitteena on lisätä ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta, huippuosaamista ja osallistavuutta.
- Keskiössä tulee olemaan ammatillisen koulutuksen rooli EU:n kilpailukyvyn ja innovoinnin sekä taloudellisen, alueellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tukena.
- Ammatillisen koulutuksen laatuun ja työmarkkinarelevanssiin sekä liikkuvuuteen ja kansainvälistymiseen kiinnitetään huomiota.
- Tavoitteena on, että ammatillisesta koulutuksesta tulee yhtä arvostettu oppimispolku korkea-asteen koulutuksen kanssa ja opintovalintoihin vaikuttaviin sukupuoli- ja muihin stereotypioihin pyritään vaikuttamaan niitä häivyttäen.

Eräitä muita ammatillista koulutusta koskevia EU-aloitteita

- Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt
- Eurooppalainen ammatillisen koulutuksen yhteistutkinto
- LUMA-aineiden opetusta koskeva strategia (Q3/2026)
- Perustaitoja koskeva toimintasuunnitelma (Q3/2026)
- Digitaalisen koulutuksen ja osaamisen tulevaisuutta koskeva etenemissuunnitelma (Q3/2026)
- Osaamisen siirrettävyyttä koskeva aloite (Q3/2026)
- Ulkomaille suoritettujen opintojen ja opintojaksojen automaattinen tunnustaminen

EU-tason rahoitus

- **Erasmus+:** Keskeinen ohjelma, joka rahoittaa mm. liikkuvuutta, huippuyksiköitä (Centres of Vocational Excellence) ja innovaatiohankkeita.
- **Euroopan sosiaalirahasto (ESR+):** Tukee osaamisen kehittämistä, työllisyyttä ja koulutuksen saavutettavuutta.
- **InvestEU ja aluekehitysrahastot:** Voivat rahoittaa infrastruktuuria ja digitaalisia oppimisympäristöjä.

Otsikko tulevaisuudesta

**Moni ammatillisen koulutuksen
järjestäjä on tarttunut EU-rahaan,
mikä on vauhdittanut alueellista
kasvua**

Kiitos!

Opetusneuvos Minna Bálint
Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen
osasto, koulutuksen vastuualue

minna.balint@gov.fi